

Милена М. Вранешевић¹
Дане Р. Субошић²
Криминалистичко-полицијски универзитет,
Департман криминалистике,
Катедра полицијских наука
Земун (Србија)

316.034-057.36(497.113)"2022"
Оригинални научни рад
Примљен 01/08/2022
Измењен 29/08/2022
Прихваћен 30/08/2022
doi: [10.5937/socpreg56-39460](https://doi.org/10.5937/socpreg56-39460)

СОЦИЈАЛНА ИЗОЛОВАНОСТ ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Сажетак: Теоријски део истраживања односи се на анализу теоријске грађе која се односи на полицијску супкултуру, с тежиштем на социјалној изолованости полицајаца. Тиме се дошло до теоријских ставова, на основу којих су формулисана питања у анкетним упитницима. Формулисана су два упитника, од којих се један односио на ставове грађана, а други на ставове полицајаца о социјалној изолованости полицијских службеника. Укупно је анкетирано 100 грађана Сремске Митровице и 100 полицијских службеника Полицијске управе у Сремској Митровици. Истраживањем се дошло до потврде постојања социјалне изолованости полицијских службеника, њеној перцепцији од стране грађана и полицајаца, узроцима, манифестацијама, последицама, препорукама и ограничењима у примени закључака до којих се дошло.

Кључне речи: социјална изолованост, полицијска супкултура, изолованост, полицијски службеници, грађани

УВОД

Социјална изолованост подразумева „емотивно и физичко стање једне друштвене групе које јој отежава успостављање веза и интеракцију са члановима неке друге групе” (Kappeler, Sluder, Alpert, 1998, str. 100). Наведена изолованост представља једну од девет кључних карактеристика полицијске супкултуре (Reiner, 2010; citirano prema Kesić, Zekavica, 2019, str. 107). Социјалну изолованост детерминишу фактори који могу бити самонаметнути од стране полицајаца и наметнути из њиховог спољашњег окружења (Swanton, 1981; citirano prema Kappeler, Sluder, Alpert, 1998, str. 100).

С обзиром на то да социјално окружење сматра да полицајци увек треба да се понашају беспрекорно, па чак и чланови њихових породица (Clark, 1965, str. 313), они се много опуштеније осећају у присуству својих колега (Waddington, 1999, str. 117). Другим речима, подразумева се да полицијски службеници избегавају контакте

¹ milena.vranesevic22@gmail.com

² dane.subotic@kpu.edu.rs

са одређеним људима како не би допринели нарушавању угледа организације којој припадају. Самим тим, већина њих се углавном дружи са другим полицајцима и посећује прославе на којима ће бити њихове колеге (Skolnick & Fyfe, 1993, стр. 92). При томе, изољујући се од одређених социјалних слојева, они се све више окрећу једни другима (Paoline, 2003, стр. 203), чиме се додатно удаљавају од остатка друштва (Kešetović, 2002, стр. 259). На овај начин, полицијска изолованост доприноси стварању „чврсте братске везе” између припадника полиције (Marier & Moule, 2019, стр. 839). До сличних закључака је дошла и Лофтусова (Loftus) у оквиру емпиријског истраживања које је спровела са припадницима енглеске полиције. Наиме, већина испитаника је изјавила да се „осећају отуђено од јавности и да су следствено томе развили снажан осећај заједништва са колегама” (Loftus, 2010, стр.12).

Полицијски службеници могу и прикривати свој професионални идентитет. То чине у намери да свој друштвени живот воде одвојено од професионалног, односно да исти сачувају од утицаја полицијског посла, у смислу да се и они могу понашати на начин који је често друштвено прихватљив, на пример прекомерно конзумирају алкохол (Banton, 1964; citirano prema Coombe, 2013, стр. 235). У истраживању које је спровела Комби (Coombe) са полицајцима у полицијским станицама Девон (Devon) и Корнвол (Cornwall) у Енглеској, испитаници су се изјаснили да свесно избегавају да се представљају као припадници полиције када су ван дужности, док се неколицина њих нашла у таквој ситуацији да су осетили да морају раније напустити друштвени догађај. Такође, већина испитаника је навела да се са пријатељима радије виђају код куће него у ресторанима и баровима, јер постоји могућност да дођу у контакт са преступницима или жртвама (Coombe, 2013, стр. 237, 239, 242).

У вези са наведеним, занимљив је и податак до ког је дошао Кларк (Clark), анкетајући полицајце у Америци још током 1963. и 1964. године. Наиме, 40% испитаника се изјаснило да им полицијска професија изазива потешкоће у стицању и очувању пријатељстава, док је 35% њих додало да њихово занимање није само утицало на њихов друштвени живот, већ и на друштвене односе њихове уже породице. Такође, према мишљењу испитаника, полицијски посао је чак био узрок исмевања њихове деце (Clark, 1965, стр. 313).

Према мишљењу Свонтона (Swanton), детерминанте полицијске изолованости могу се поделити у две основне групе. Прву групу чине оне које су у вези са захтевима полицијског посла (на пример, прековремени рад, сменски рад, прекидање годишњег одмора), за разлику од детерминанти које су наметнуте споља, односно од стране заједнице. Према томе, узроке не морамо искључиво тражити у полицијској професији, јер се они налазе и у социјалном окружењу полицајаца (Swanton, 1981; citirano prema Karpeler et al., 1998, стр. 100–101). Тако се као фактор изолованости, који се често наводи од стране аутора, издвојио непријатељски став према полицији (Clark, 1965, стр. 313; Marier & Moule, 2019, стр. 839; Paoline, 2003, стр. 203). С тим у вези, Сколник (Skolnick) примећује да чак и релативно бенигно спровођење закона о саобраћају и закона о јавном реду и миру изазива осећања од непријатности до негодовања контролисаних, стварајући отуђеност између оних који имају ауторитет и оних над којима се исти спроводи (Skolnick, 2011; citirano prema Marier & Moule, 2019, стр. 839).

Управо на темељу полицијске изолованости јавља се потреба полицијских службеника за идентификацијом и социјализацијом искључиво са осталим колегама

(Paoline, 2003, str. 203). На овај начин се развија „ми/они” став према јавности (Kappeler et al., 1998, str. 89), односно „дихотомија” коју су усвојили још током полицијске обуке (Chappell & Lanza-Kaduce, 2010, str. 202). При томе, полицијски службеници су „инсајдери”, док се остали припадници друштва сматрају „аутсајдерима” на које се гледа са сумњом (Kappeler et al., 1998, str. 89).

Поред утицаја на друштвени живот припадника полиције, утврђено је да полицијска професија оставља последице и на њихов породични живот. Па тако, полицајци пре траже подршку код својих колега него код чланова породице, под претпоставком да би сазнање праве природе њиховог посла довело до велике бригае за њихову безбедност. При томе, већина млађих полицајаца истиче да им је породица важнија од професије, иако је доказано да то није увек био случај, док су њихове старије колеге више посвећене послу (Coombe, 2013, str. 240–241).

Да би били прихваћени од стране старијих колега, полицајци приправници својим понашањем морају показати да су им одани (Paoline, 2003, str. 202). Од њих се очекује да прихвате систем вредности, ставова и уверења који чини полицијску супкултуру њихове нове радне средине. У супротном, они ће бити одбачени и игнорисани од стране својих колега (Kešetović, 2002, str. 264–265).

Поред тога, осећање отуђености доводи до појаве унутрашњих тензија које се могу испољити кроз девијантно понашање полицијских службеника (Subošić, Krstić, Luknar, 2018, str. 151). Тако, у намери да се изборе са стресом, они неумерено конзумирају храну, алкохол и цигарете, избегавају људе и кроз различите активности скрећу мисли са тренутних проблема (Jackson & Maslach, 1982; citirano prema Garner, 2008, str. 244), односно „повлаче се у себе или постају цинични, ауторитативни и сумњичави” (Evans et al., 2007; citirano prema Subošić et al., 2018, str. 151). Самим тим, претпоставља се да ће полицајци, који нису прихваћени од стране колектива или који сматрају да су изгубили подршку својих колега, бити изложени већем стресу од оних који су прихватили полицијску супкултуру (Scaramella et al., 2011; citirano prema Coombe, 2013, str. 236; Subošić et al., 2018, str. 146).

Важно је указати и на тесну повезаност изолованости са полицијском солидарношћу (Cockcroft, 2013, str. 58), „једном од основних вредности полицијске супкултуре” која пружа полицајцу осећај заштићености и подршке од стране његових колега (Brown, 1988, str. 82–83). Наиме, социјална изолација доводи до развоја солидарности међу полицијским службеницима (Kešetović, 2002, str. 259; Prenzler, 1997, str. 48; Van Reenen, 1997, str. 27), која се продубљује „антиципирањем опасности” (Loftus, 2010, str. 13). Њен значај огледа се у разумевању односа полиције према праву. Наиме, стварајући „полицијски зид ћутања”, она захтева од полицајаца да прикривају ситније грешке, па чак и кршење закона од стране њихових колега (Brown, 1988, str. 84; Milosavljević, 1997, str. 589; Kappeler et al., 1998, str. 123; Reiner, 2000; citirano prema Zekavica, Kesić, 2012, str. 63).

Најзад, у раду ће бити представљени и анализирани ставови припадника полиције и јавности о социјалној изолованости полицајаца. Наведени ставови ће бити доведени у контекст верификованих знања у тој области, с циљем стварања целокупне слике о социјалној изолованости полицајаца, као својству полицијске супкултуре.

МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

У периоду од априла до јуна 2022. године спроведено је анкетање 200 испитаника (100 грађана Сремске Митровице и 100 полицијских службеника Полицијске управе у Сремској Митровици). Полну структуру узорка чинило је 119 мушкараца (48 грађана и 71 полицајац) и 81 жена (52 из реда грађанки и 29 из реда полицијских службеница). Према старосној структури, испитаници су подељени у три раздела: између 20 и 30 година (12 грађана и 22 полицијских службеника), између 31 и 45 година (51 грађанин и 53 полицијских службеника) и преко 45 година (37 грађана и 25 полицијских службеника). Међу анкетираним грађанима, најмање испитаника је имало завршено само основну школу (6), док су у истом броју били заступљени они са завршеном средњом школом и факултетом (по 47). У делу узорка који су чинили полицијски службеници, са до 5 година радног стажа анкетирано их је 22, од 5 до 15 година их је било 21, док су најзаступљенији били испитаници који су имали преко 15 година радног стажа (57).

У сврху прикупљања примарних података коришћена су два посебно конструисана инструмента – анкетна упитника.³ Анкетни упитник за грађане имао је, поред три демографска питања, и седам питања која су се односила на ставове испитаника о социјалној изолованости полицијских службеника, док је анкетни упитник за полицијске службенике, поред три демографска питања, имао и 14 питања која су се тичала ставова полицајаца о наведеној изолованости. Статистичка обрада прикупљених података реализована је на нивоу дескриптивне статистике коришћењем софтверског пакета SPSS (вер. 20).⁴

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Већина грађана (79%) има пријатеља или рођака који је полицијски службеник (Табела 1). С друге стране, међу онима који немају, већина се изјаснила да би могла да се дружи са неким ко је полицајац (Табела 2).

У односу на то да ли присуство полицијских службеника утиче на понашање грађана, 41 грађанин се изјаснио да води рачуна како се понаша и шта говори у присуству полицијских службеника (Табела 3). У вези с тим, нешто више од половине испитаника – полицијских службеника (54%) приметило је да њихово присуство утиче на понашање грађана (Табела 4).

Већина полицијских службеника (72%) је навела да се не осећа опуштеније у присуству колега него у друштву пријатеља и познаника (Табела 5).

Према подацима приказаним Графиконом 1, можемо закључити да се највећи број и грађана (69%) и полицијских службеника (72%) у *пошћуности* слаже да полицајац увек треба да се понаша беспрекорно, у смислу да се дружи са моралним људима, везује сигурносни појас током вожње, прелази улицу на пешачком прелазу, чека у реду испред шалтера, не паркира се на местима на којима је то забрањено итд.

³ Анкетни упитници се могу добити на увид од ауторке текста.

⁴ IBM SPSS ID: 729327

У вези са претходно наведеним, велики број полицијских службеника (74%) у *уопштину се слаже* са ставом да грађани чак и очекују од њих да се увек понашају беспрекорно (Графикон 2).

Када је реч о ставу грађана у вези с тим да већина полицајаца добро обавља свој посао, резултати су приказани [Графиконом 3](#). На основу приказаних података можемо закључити да се већи број анкетираних грађана слаже са изнетим ставом и то, *уопштину се слаже* њих 10%, односно *делимично се слаже* 42% грађана.

У односу на то да поступање полицијских службеника према грађанима буди нетрпељивост према полицији, већина грађана (75%) се одрично изјаснила ([Табела 6](#)).

Скоро сви анкетирани грађани (92%) сматрају да полицајци прикривају ситније грешке својих колега, док нешто мање од половине анкетираних полицајаца (49%) мисли супротно ([Графикон 4](#)).

У односу на то да полицајци прикривају кршење закона од стране својих колега, можемо закључити да грађани мисле другачије од полицијских службеника. Другим речима, 72% полицијских службеника сматра да полицајци не прикривају кршење закона од стране својих колега, док 79% грађана мисли супротно ([Графикон 5](#)).

Према подацима приказаним [Графиконом 6](#), можемо закључити да већина полицијских службеника прикрива свој професионални идентитет у присуству нових људи (19% испитаника *ретко* прикрива свој професионални идентитет, 27% њих то чини *повремено*, 14% испитаника *често*, а 6% то чини *увек*).

Како су испитаници – полицијски службеници изразили своје слагање односно неслагање са изнетим ставовима о полицијској професији као узроку социјалне изолованости полицајаца, приказано је [графиконом 7](#). На основу добијених резултата, можемо констатовати следеће:

1. нешто више од трећине испитаника сматра да им њихова професија ствара потешкоће у стицању и очувању пријатељстава и то, шесторо полицајаца *уопштину се слажу*, односно њих 26 *делимично се слажу* са тим;
2. већина испитаника се слаже да специфично радно време представља препреку за уобичајено дружење са пријатељима и то, 40% испитаника *уопштину се слаже*, а 31% испитаника *делимично се слаже* са тим;
3. у већем проценту полицијски службеници се не слажу са тим да грађани имају лепо мишљење о полицији (21% испитаника *уопштине се не слаже* и 30% испитаника *делимично се не слаже*, док њих 17% *нема мишљење*);
4. половина испитаника се слаже да спровођење закона изазива негодовање јавности (16% испитаника *уопштину се слаже* и 34% испитаника *делимично се слаже*, док 20% испитаника има неутралан став).

Према мишљењу већине анкетираних полицијских службеника (63%), *узорник* има бољу комуникацију са грађанима него што је има *полицајац у ауто-улироли* ([Табела 7](#)).

Како процењује већина наших испитаника – полицијских службеника (69%), полицијска обука је утицала на њих у смислу да су постали обазриви и сумњичави у односу и комуникацији са грађанима ([Табела 8](#)).

У случају да имају проблеме на послу, нешто више од половине испитаника – полицијских службеника (55%) је навело да би се пре *колеги* обратило за помоћ и подршку него *члану породице* (45%) ([Табела 9](#)).

Када је у питању утицај полицијског посла на живот чланова породице полицијског службеника, у смислу да не проводе довољно времена са члановима породице, не присуствују битним догађајима у својој породици и слично, већи проценат анкетираних полицајаца (58%) изјаснио се потврдно, односно они сматрају да њихов посао утиче и на живот њихове породице (Табела 10).

Према мишљењу већине полицајаца (80%), приправници треба да докажу да су вредни поверења старијих колега (Табела 11).

Када је у питању социјална изолованост унутар полицијског колектива, око трећине испитаника – полицијских службеника (27%) приметило је да су поједине колеге игнорисане од стране осталих (Табела 12).

Приликом обављања полицијског посла, највећи проценат полицијских службеника (60%) *никада* се не осећа изоловано (отуђено) од грађана, односно њих 16% се *ређко* тако осећа. С друге стране, 18% испитаника се изјаснило да се *повремено* осећа отуђено, затим њих четворо *честито*, а двоје се чак *увек* тако осећа (Графикон 8).

ДИСКУСИЈА

Истраживањем се дошло до података да велика већина (1) грађана сматра да би полицијски службеници увек требало да се понашају беспрекорно, али и да се велика већина (2) полицијских службеника слаже са ставом да већина грађана очекује од њих да се увек понашају беспрекорно. Ако бисмо се питали *шта је мојло утицајши на овакав резултат*, одговор бисмо могли наћи у традиционалном поимању полицијске професије као часног и поштеног занимања, чија мисија се изражава на најпрепознатљивији начин са „служити и штитити”.

Већина полицајаца се изјаснила да је полицијска обука утицала на њих у смислу да су постали обазривији и сумњичавији у односу и комуникацији са грађанима. Присутност полицијске изолованости евидентирана је на самом почетку полицијске каријере, јер се с њом најпре суочавају полицајци приправници. Наиме, намеће им се да прихвате ставове, вредности и уверења које деле њихове старије колеге и, на тај начин, докажу да су вредни њиховог поверења. У супротном, они ће бити одбачени и игнорисани од стране старијих колега.

Током каријере, полицијски службеници су такође изложени факторима социјалне изолације. О томе сведоче подаци да се већина анкетираних полицајаца слаже са тиме да специфично радно време, у смислу сменског рада, прековременог рада и могућности прекидања годишњег одмора, представља препреку за уобичајено дружење са пријатељима. Нешто више од трећине испитаника се изјаснило да им обављање полицијског посла ствара потешкоће у стицању и очувању пријатељстава. Томе треба додати податак да од свих анкетираних грађана који немају пријатеља полицајца, само њих троје не би могло да се дружи са неким ко се бави полицијским послом. Реч је о мало заступљеном, екстремном ставу, који је статистички очекиван.

У случају да имају проблеме на послу, нешто више од половине анкетираних полицијских службеника би се пре обратило *колеги* за помоћ и подршку него *члану породице*. Тај осећај заштићености и подршке унутар полицијског колектива утврђено је да гради „полицијски зид ћутања, што за последицу има међусобно прикривање

ситнијих грешака, па чак и кршење закона. С тим у вези, резултати истраживања су показали да велика већина испитаника – грађана сматра да полицајци заиста то и чине. За разлику од грађана, полицијски службеници мисле другачије (око половине испитаника сматра да полицајци не прикривају ситније грешке својих колега и нешто више од две трећине испитаника сматра да полицајци не прикривају кршење закона од стране својих колега). Према наведеним одговорима испитаника можемо закључити да су, када су у питању полицајци, грађани принципијелнији од полицајаца, што има везе и с тим што су људи увек принципијелнији када су друге особе у питању (што је одлика људи уопште), него када је у питању принципијелност према себи. Осим тога, у овој ствари грађани су аутсајдери, јер су, у односу на полицијске службенике, мање информисани о ономе што полицајци раде. Тиме су грађани у свом односу према полицајцима склони површности и рационализацији. Доследно томе, полицајци су мање критични према самима себи, него што су то грађани према полицајцима. Супротно грађанима, полицајци су у питањима која се односе на њихов посао инсајдери, јер имају свест о тешкоћама с којима се свакодневно суочавају у обављању сопственог посла. Имајући у виду такву информисаност о самима себи, током и поводом обављања сопственог посла, полицајци су склони правдању наведених, проблематичних поступања, која се односе на прикривање ситнијих грешака или кршење закона од стране њихових колега.

Као фактор изолованости наводи се непријатељски став јавности према полицији. Међутим, резултати истраживања су показали да се већи број анкетираних грађана слаже са тим да већина полицајаца добро обавља свој посао, односно поступање полиције према њима не доводи до већинског осећања нетрпељивости. С друге стране, већи број полицијских службеника се не слаже са тим да већина грађана има позитивно мишљење о полицији, односно сматра да спровођење закона изазива негативан став јавности према полицији. На основу изнетих резултата истраживања, полицајци, а не грађани, виде свој посао као узрок изолованости од јавности. Самим тим, могли бисмо рећи да је управо у овоме разлог зашто се већина полицијских службеника изјаснила да прикрива свој професионални идентитет у присуству непознатих људи.

То што се у литератури наводи да се полицајци опуштеније осећају у присуству колега, овим истраживањем није потврђено. С друге стране, примећује се утицај присуства полицијских службеника на понашање грађана, с обзиром на то да је нешто више од половине анкетираних полицајаца управо то и приметило, а 41% анкетираних грађана се изјаснило да пази како се понаша и шта говори у присуству особе која се бави полицијским послом.

ЗАКЉУЧАК

Реализованим истраживањем утврђена је присутност социјалне изолованости полицајаца, као једне од кључних карактеристика полицијске супкултуре. Узимајући у обзир резултате истраживања, осећању изолованости (отуђености) од грађана нису искључиво допринели грађани својим понашањем, него природа полицијске професије, која је прожета полицијском супкултуром.

У намери смањења социјалне изолованости полицајаца, тиме и унапређења односа полиције и јавности, потребно је, пре свега, још на нивоу полицијске обуке променити став („ми/они“) будућих полицајаца према грађанима. Познато је да се, након завршене полицијске обуке, доласком у полицијску организацију полицајци приправници суочавају са новим изазовом, у смислу прихватања система вредности, ставова и уверења који деле старије колеге, односно особеном полицијском супкултуром. У супротном, неприлагођени приправници и млађи полицајци биће игнорисани од дела старијих (прилагођених) колега већ на самом почетку каријере.

Спроведеним истраживањем утврђена је значајна разлика перцепције грађана и полицајаца о међусобној солидарности полицијских службеника. Док је грађани виде као веома изражену, полицајци међусобну солидарност виде у много мањем обиму. Оно што је заједничко за грађане и полицајце јесте да на основу наведених индикатора и једни и други виде међусобну солидарност полицијских службеника као карактеристику полицијске супкултуре, која доприноси социјалној изолованости полицајаца. У бојазни полицајаца да могу бити одбачени од стране колега може се наћи још један разлог постојања полицијске солидарности. Полицијску солидарност треба неговати као вредност полицијске професије, али не по сваку цену, посебно онда када је реч о злоупотребима (где је изолованост техника злоупотреба) којима се обесмишљава полиција као организација. С обзиром на то, полицијска супкултура може и негативно утицати на начин понашања полицијских службеника (истраживањем је потврђено да полицајци који се међусобно солидаришу прикривају ситне грешке и кршење закона од стране својих колега), па се поставља питање како да се понаша полицајац који не жели да буде одбачен од стране колегијива, нишпи да крши закон? Одговор на ово питање дају сами полицајци, који у одређеном обиму и интензитету, услед наведене противречности, доживљавају стрес, који, између осталог, компензују социјалном изолацијом, а да за њиме треба трагати и будућим истраживањима у овој области. С друге стране, ваљанијим службеним поступањем полицијских службеника и информисањем грађана о томе, потребно је развијати поверење грађана у полицију, чиме ће се смањивати јаз у перцепцији грађана и полиције о полицијској солидарности, изолованости и супкултури уопште.

Будућим истраживањима у овој области треба превазићи ограничења овог истраживања. Она се, пре свега, односе на значај и валидност резултата истраживања, што је последица малог узорка (по 100 грађана и полицајаца), који је примењен ради идентификације индикатора за озбиљније истраживачке подухвате. Значајним повећањем броја испитаника у будућим истраживањима у овој области, како грађана (по управним окрузима Републике Србије), тако и полицајаца, могу да се превазиђу наведена ограничења овог истраживања. Повећањем броја испитаника међу грађанима дошло би се до поузданијих података, самим тим и коришћених упитника. Када је реч о полицајцима, потребно је повећати обухват организационих јединица полиције чији припадници учествују у истраживању како у седишту, тако и ван седишта Министарства унутрашњих послова Републике Србије, посебно Дирекције полиције. Повећањем броја и разноврсности испитаника смањиле би се варијације њихових одговора, чиме би се дошло до веће поузданости анкетног упитника.

Milena M. Vranešević¹

Dane R. Subošić²

University of Criminal Investigation and Police Studies,
Department of Criminalistics, Division of Police Studies
Zemun (Serbia)

SOCIAL ISOLATION OF POLICE OFFICERS

(Translation *In Extenso*)

Abstract: The theoretical part of the research refers to the analysis of the theoretical material regarding police subculture, with the focus of social isolation of police officers. That is what led to theoretical attitudes, on the basis of which the questions were formulated in the survey questionnaires. Two questionnaires were made, one of which referred to the attitudes of citizens, and the other one to the attitudes of police officers about social isolation of police officers. The total of 100 citizens of Sremska Mitrovica and 100 police officers of the Police Administration in Sremska Mitrovica were surveyed. The research resulted in the confirmed existence of social isolation of police officers, its perception by the citizens and police officers, causes, manifestations, consequences, recommendations and limitations in the application of the reached conclusions.

Keywords: social isolation, police subculture, isolation, police officers, citizens

INTRODUCTION

Social isolation implies “emotional and physical condition of a social group making it harder to establish connections and interaction with members of another social group” (Kappeler, Sluder, Alpert, 1998, p. 100). The above-mentioned isolation constitutes one of nine key characteristics of police subculture (Reiner, 2010; quoted according to Kesić, Zekavica, 2019, p. 107). Social isolation is determined by the factors that may be self-imposed by police officers or imposed from their external environment (Swanton, 1981; quoted according to Kappeler, Sluder, Alpert, 1998, p. 100).

Since the social environment, including the members of their families, believes that police officers should always behave perfectly (Clark, 1965, p. 313), they feel much more relaxed in the presence of their co-workers (Waddington, 1999, p. 117). In other words, it is taken for granted that police officers avoid contacts with some people in order to

¹ milena.vranesevic22@gmail.com

² dane.subosic@kpu.edu.rs

prevent damage to the reputation of the organization to which they belong. Therefore, most of them mainly socialize with other police officers and go to celebrations attended by their co-workers (Skolnick & Fyfe, 1993, p. 92). In addition, while becoming isolated from certain social strata, they increasingly tend to turn to each other (Paoline, 2003, p. 203), which makes them even more distant from the remainder of the society (Kešetović, 2002, p. 259). In this manner, police isolation contributes to the creation of “strong fraternal relation” among police members (Marier & Moule, 2019, p. 839). Similar conclusions were reached by Loftus within the empirical research she conducted with the members of the British police. Namely, the majority of the respondents said that they “felt alienated from the public and, accordingly, they had developed a strong feeling of togetherness with their co-workers” (Loftus, 2010, p. 12).

Police officers may also hide their professional identity. They do it in order to separate their social life from their professional life, i.e., to protect their social life from the influence of the police job, meaning that they can also behave in the manner that is often socially acceptable, for example, consume alcohol in excess (Banton, 1964; quoted according to Coombe, 2013, p. 235). In the research conducted by Coombe with the police officers in the police stations in Devon and Cornwall, UK, the respondents stated that they conscientiously avoided introducing themselves as police members when off duty, while several of them were in such a situation that they felt they had to leave a social event earlier. Moreover, the majority of the respondents stated that they preferred seeing their friends at home than at restaurants and bars because there was a possibility of coming to contact with offenders or victims (Coombe, 2013, p. 237, 239, 242).

In respect of the above-mentioned, there is also interesting information obtained by Clarke when surveying the police officers in America back in 1963 and 1964. Namely, 40% respondents stated that the police profession caused difficulties in making and keeping friends, while 35% of them added that their profession not only affected their social life, but also the social relationships of their nuclear family. Moreover, according to the respondents, the police job was even the cause of their children being ridiculed (Clark, 1965, p. 313).

According to Swanton, the determinants of police isolation can be divided into two basic groups. The first group includes those related to the requirements of the police job (for example, overtime, shifts, interrupting vacation), unlike the determinants imposed externally, i.e., by the community. Therefore, the causes should not be searched for solely in the police profession, because they are also present in the social environment of the police officers (Swanton, 1981; quoted according to Kappeler et al., 1998, pp. 100–101). Thus, the factor of isolation that is often mentioned by the authors as distinct is the hostile attitude towards the police (Clark, 1965, p. 313; Marier & Moule, 2019, p. 839; Paoline, 2003, p. 203). In that respect, Skolnick observes that even relatively benign implementation of the traffic law and the law on public peace and order causes the feelings ranging from discomfort to indignation of the controlled ones, creating alienation between those with the authority and those over which the authority is enforced (Skolnick, 2011; quoted according to Marier & Moule, 2019, p. 839).

It is on the basis of police isolation that the police officers’ need arises for identification and socialization solely with other co-workers (Paoline, 2003, p. 203). In this manner, the “we/they” attitude towards the public is developed (Kappeler et al., 1998, p. 89), or

“dichotomy” adopted as early as during the police training (Chappell & Lanza-Kaduce, 2010, p. 202). In addition, police officers are “insiders”, while other members of the society are considered “outsiders” seen with suspicion (Kappeler et al., 1998, p. 89).

Apart from the effect on the social life of the police members, it has also been found that the police profession also has consequences on their family life. Therefore, police officers will ask support from their co-workers rather than from their family members, assuming that the knowledge about the true nature of their job would lead to excessive concern for their safety. Moreover, most young police officers point out that the family is more important than their profession, although it has been proved that it is not always the case, while their older co-workers are more committed to their job (Coombe, 2013, pp. 240–241).

In order to be accepted by their older co-workers, police trainees must behave so as to show their loyalty (Paoline, 2003, p. 202). They are expected to accept the system of values, attitudes and beliefs that make up police subculture of their new working environment; otherwise, they will be rejected and ignored by their co-workers (Kešetović, 2002, pp. 264–265).

Furthermore, the feeling of alienation leads to the emergence of internal tensions that may be manifested through deviant behaviour of police officers (Subošić, Krstić, Luknar, 2018, p. 151). So, in order to cope with stress, they tirelessly consume food, alcohol and cigarettes, avoid people and divert their thoughts from current problems through various activities (Jackson & Maslach, 1982; quoted according to Garner, 2008, p. 244), or “become introverted, cynical, authoritative and suspicious” (Evans et al., 2007; quoted according to Subošić et al., 2018, p. 151). Accordingly, it is assumed that police officers who have not been accepted by their team or who are thought to have lost their co-workers’ support be exposed to greater stress than those who have accepted police subculture (Scaramella et al., 2011; quoted according to Coombe, 2013, p. 236; Subošić et al., 2018, p. 146).

It is also important to point to the close connection between isolation and police solidarity (Cockcroft, 2013, p. 58), “one of the basic values of police subculture” that offers a police officer the feeling of protection and support by his/her co-workers (Brown, 1988, pp. 82-83). Namely, social isolation leads to the development of solidarity among police officers (Kešetović, 2002, p. 259; Prenzler, 1997, p. 48; Van Reenen, 1997, p. 27), which is further deepened by “anticipation of danger” (Loftus, 2010, str.13). Its importance is reflected in the understanding of the attitude of the police towards law. Namely, by creating “the police wall of silence”, it requests that police officers should hide minor mistakes, and even the violation of the law by their co-workers (Brown, 1988, p. 84; Milosavljević, 1997, p. 589; Kappeler et al., 1998, p. 123; Reiner, 2000; quoted according to Zekavica, Kesić, 2012, p. 63).

In the end, the paper will present and analyze the attitudes of the police members and the public about police officers’ social isolation. These attitudes will be brought into the context of the verified knowledge in that field, with the aim of creating a complete picture of police officers’ social isolation as a feature of police subculture.

RESEARCH METHODOLOGY

In the period from April to June 2022, the survey was conducted among 200 respondents (100 citizens of Sremska Mitrovica and 100 police officers of the Police Administration in Sremska Mitrovica). The gender structure of the sample was made of 119 men (48 male

citizens and 71 policemen) and 81 women (52 female citizens and 29 police women). By their age structure, the respondents were divided into three groups: aged from 20 and 30 (12 citizens and 22 police officers), aged between 31 and 45 (51 citizens and 53 police officers) and those older than 45 (37 citizens and 25 police officers). Among the surveyed citizens, the smallest number of the respondents (6) completed only primary school, while there was the same number of those with secondary school and university degrees (47 respectively). In the part of the sample made by the police officers, there were 22 of those with 5-year long tenure; there were 21 of them with the tenure between 5 and 15 years, while the largest number of the respondents (57) had the tenure of more than 15 years.

For the purpose of collecting primary data, two specially constructed instruments were used – survey questionnaires.³ The survey questionnaire for the citizens, apart from three demographic questions, also had seven questions regarding the respondents' attitudes about police officers' social isolation, while the survey questionnaire for the police officers, apart from three demographic questions, also had 14 questions regarding the police officers' attitudes about the stated isolation. The collected data were statistically processed at the level of descriptive statistics by using the software package SPSS (version 20).⁴

RESEARCH RESULTS

Most citizens (79%) have a friend or a relative who is a police officer (Table 1). On the other hand, among those without such a friend or relative, the majority stated that they could socialize with someone who is a police officer (Table 2).

Speaking about whether the police officers' presence affects the citizens' behaviour, 41 citizens declared that they took care of how they behaved and what they said in the presence of police officers (Table 3). In that respect, slightly more than a half of the respondents – police officers (54%) noticed that their presence affected the citizens' behaviour (Table 4).

Most police officers (72%) stated that they did not feel more relaxed in the co-workers company as compared to the company of their friends and acquaintances (Table 5).

According to the data shown in Chart 1, we may conclude that the greatest number of both citizens (69%) and police officers (72%) *completely agreed* that a police officer should always behave perfectly, i.e., socialize with moral people, fasten safety belts when driving, cross the street at the zebra crossing, queue at counters, not park in forbidden places etc.

In relation to the above-mentioned, a large number of the police officers (74%) *completely agree* with the attitude that the citizens even expect them to always behave perfectly (Chart 2).

As for the citizens' attitude about the majority of the police officers doing their job properly, the results are shown in Chart 3. According to these data, it may be concluded that a larger number of the surveyed citizens agree with the stated attitude, i.e., 10% of them *completely agree*, while 42% of them *partially agree*.

As for whether the police officers' acting towards citizens leads to intolerance towards the police, most citizens (75%) answered negatively (Table 6).

³ The survey questionnaires can be obtained at request from the authors of the text.

⁴ IBM SPSS ID: 729327

Almost all the surveyed citizens (92%) believe that police officers hid minor mistakes from their co-workers, while slightly fewer than half of the surveyed police officers (49%) believe exactly the opposite ([Chart 4](#)).

As for whether the police officers hide the violation of the law by their co-workers, we may conclude that the citizens have a different opinion from the police officers. In other words, 72% police officers think that they hid the violation of the law by their co-workers, while 79% citizens think exactly the opposite ([Chart 5](#)).

According to the data shown in [Chart 6](#), we may conclude that most police officers hide their professional identity in the presence of new people (19% respondents *rarely* hide their professional identity, 27% of them do it *sometimes*, 14% respondents do it *often*, while 6% of them *always* do it).

The manner in which the respondents, i.e., police officers, expressed their agreement or disagreement with the stated attitudes about the police profession as a cause of police officers' social isolation is shown in [Chart 7](#). According to the obtained results, we may state the following:

1. slightly more than one third of the respondents think that their profession creates difficulties in making and keeping friends, with six police officers *completely agreeing* and 26 of them *partially agreeing* with it;
2. most respondents agree that specific working hours constitute an obstacle for usual socializing with friends, where 40% respondents *completely agree* and 31% of them *partially agree* with it;
3. a high percentage of the police officers do not agree that the citizens have a good opinion about the police (21% respondents *do not agree at all* and 30% respondents *partially disagree*, while 17% of them *have no opinion*);
4. half of the respondents agree that law enforcement causes indignation in the public (16% respondents *completely agree* and 34% respondents *partially agree*, while 20% respondents have a neutral attitude).

In the opinion of the majority of the surveyed police officers (63%), *a police constable* communicates better with citizens than *a police officer in the car patrol* ([Table 7](#)).

According to the judgment of the majority of our respondents – police officers (69%), police training affects them in terms of their becoming cautious and suspicious in their relationship and communication with citizens ([Table 8](#)).

In the event of any problems at work, slightly more than a half of the respondents – police officers (55%) stated that they would rather turn for help and support to their *co-workers* than to their *family members* (45%) ([Table 9](#)).

Speaking of the effect of the police job on the lives of the police officers' family members, in terms of their not spending enough time with family members, not attending important family events etc., a higher percentage of the surveyed police officers (58%) stated expressed an affirmative opinion, saying that they believed that their job also affected their family life ([Table 10](#)).

According to the majority of the police officers (80%), trainees should prove that they deserve their older co-workers' trust ([Table 11](#)).

A for social isolation within a police team, about one third of the respondents – police officers (27%) have noticed that some co-workers are ignored by others ([Table 12](#)).

When doing their police job, the highest percentage of the police officers (60%) *never* feel isolated (alienated) from the citizens, while 16% of them *rarely* feels like that. In contrast, 18% respondents stated that they *sometimes* felt alienated, four of them *often*, and two of them *always* felt like that ([Chart 8](#)).

DISCUSSION

The research has found out that the large majority (1) of the citizens believe the police officers should always behave perfectly, but also that the great majority (2) of the police officers agrees with the opinion that most citizens expect them to always behave perfectly. Of we wonder *what might have led to such a result*, the answer could be found in the traditional understanding of the police profession as an honourable and honest profession, whose mission is expressed in the most recognizable manner by “serve and protect”.

Most police officers said that police training had affected them in terms of their becoming more cautious and suspicious in their relationship and communication with the citizens. The presence of police isolation is recorded at the very beginning of the police career because police trainees are the first to encounter it. As a matter of fact, they are forced to accept the attitudes, values and beliefs shared by their older co-workers and thus prove to be worthy of their trust. In contrast, they will be rejected and ignored by their older co-workers.

Throughout their career, police officers are also exposed to the factors of social isolation. That is proved by the data that most surveyed police officers agree that their specific working hours, in terms of shifts, overtime and potential interruption of vacation, constitute an obstacle in their usual socialization with friends. Slightly more than one third of the respondents said that the performance of the police job created difficulties in making and keeping friends. This should be supplemented with the fact that out of all the surveyed citizens who had no friends among police officers, only three of them could not socialize with someone doing the police job. It was an attitude present to a small extent, an extreme attitude that was statistically expected.

In case they had problems at work, slightly more than one half of the surveyed police officers would rather turn for help and support to a *co-worker* than to a *family member*. That feeling of protection and support within the police team is proved to build the “police wall of silence”, the consequence of which is mutual hiding of minor mistakes, or even of violation of the law. In that respect, the research results have shown that the great majority of the respondents – citizens think that the police officers actually do it. Unlike the citizens, the police officers have a different opinion (about one half of the respondents think that the police officers do not hide minor mistakes of their co-workers, while slightly more than two thirds of the respondents think that the police officers do not hide the violation of the law by their co-workers). According to the listed answers by the respondents, we can conclude that, speaking of police officers, citizens are more principled than police officers, which is also connected with the fact that people are always more principled when other people are concerned (which is a general characteristic of people), than when being principled to oneself is concerned. Moreover, in this matter, citizens are outsiders because they are less informed than police officers about what the police officers actually do. Therefore, citizens

are prone to superficiality and rationalization in their relationship towards police officers. In line with it, the police officers are less critical towards themselves than the citizens are critical towards police officers. Unlike the citizens, in those questions regarding their job, the police officers are insiders because they are aware of the difficulties encountered on a daily basis in the performance of their own job. Having in mind such information about themselves, during and on the occasion of performing their own job, the police officers tend to justify the above-listed problematic actions in relation to hiding minor mistakes or violation of the law by their co-workers.

The factor of isolation that is mentioned is the hostile attitude of the public towards the police. However, the research results show that a larger number of the surveyed citizens agree that the majority of the police officers perform their job well, while the police actions towards them does not lead to the predominant feeling of intolerance. On the other hand, a larger number of the police officers do not agree that most citizens have a positive opinion about them, i.e., they believe that law enforcement causes a negative attitude of the public towards the police. According to the research results, it is the police officers, and not the citizens, who see their job as a cause of isolation from the public. Therefore, we could say that it is exactly the reason why the majority of police officers have stated that they hide their professional identity in the presence of strangers.

This research did not confirm the claim in the literature about police officers feeling more relaxed in the presence of their co-workers. On the other hand, the effect of the police officers' presence on the citizens' behaviour can be seen, since slightly more than one half of the surveyed police officers noticed it, while 41% surveyed citizens stated that they took care of how they behaved and what they said in the presence of the person doing the police job.

CONCLUSION

The conducted research established the presence of police officers' social isolation as one of the key characteristics of police subculture. Taking into account the research results, the feeling of isolation (alienation) from citizens was not contributed to exclusively by the citizens through their behaviour, but the nature of the police profession that is permeated by police subculture.

In order to reduce social isolation and thus improve the relationship between the police and the public, it is primarily necessary, immediately at the level of the police training, to change the attitude ("we/they") of future police officers towards citizens. It is well known that, after completing police training and coming to the police organization, trainee officers encounter a new challenge in the form of accepting the system of values, attitudes and beliefs shared by their older co-workers, i.e., specific police subculture; otherwise, unadjusted trainees and junior police officers will be ignored by a number of their older (adapted) co-workers at the very beginning of their career.

The conducted research established a significant difference in the perception of the citizens and the police officers about mutual solidarity of the police officers. While the citizens see police mutual solidarity as rather pronounced, the police officers see it on a much smaller scale. What is common to the citizens and the police officers is that, based on the above-listed indicators, they both see mutual solidarity of the police officers as a

feature of police subculture, which contributes to police officers' social isolation. In the police officers' fear of potentially being rejected by their co-workers, another reason can be found for the existence of police solidarity. Police solidarity should be cherished as a value of the police profession, but not at all costs, particularly when it comes to abuses (where isolation is a technique of abuses) that makes the police as an organization senseless. Having that in mind, police subculture may also negatively affect the manner of police officers' behaviour (the research has confirmed that the police officers who stand in solidarity with each other hide minor mistakes and violation of the law by their co-workers), so a question arises as to *how a police officer should act if he/she does not want to be rejected by the team or to violate the law*. The answer to this question is given by the police officers who, due to the above-mentioned contradiction, experience stress which, among other things, they compensate for by social isolation, while the answer should also be searched for in the future research in this field. On the other hand, through more proper official acting of police officers and informing citizens about it, it is necessary to develop the citizens' trust in the police and thus narrow the gap in the perception of the citizens and the police about police solidarity, isolation and subculture in general.

Future research in this field should overcome the limitations of this research. The limitations primarily refer to the importance and validity of the research results as a consequence of the small sample (100 citizens and 100 police officers; which was applied for the purpose of identifying the indicators for more serious research ventures. By substantially increasing the number of respondents in future research in this field, both of citizens (in the administrative districts of the Republic of Serbia) and of police officers, the stated limitations of this research might be overcome. If the number of the citizen respondents were increased, it would lead to much more reliable data, and thus to the used questionnaires. As far as the police officers are concerned, it is necessary to increase the scope of the organizational units whose members participate in the research both in an out of the headquarters of the Ministry of Interior of the Republic of Serbia, particularly the Police Directorate. By increasing the number and diversity of respondents would decrease the variations in their answers, which would lead to greater reliability of the survey questionnaire.

REFERENCES/ ЛИТЕРАТУРА

- Brown, M. K. (1988). *Working the street: Police discretion and the dilemmas of reform* (2nd ed.). New York: Russell Sage Foundation.
- Chappell, T. A., Lanza-Kaduce, L. (2010). Police Academy Socialization: Understanding the Lessons Learned in a Paramilitary-Bureaucratic Organization. *Journal of Contemporary Ethnography*, 39 (2), 187–214.
- Cockcroft, T. (2013). *Police Culture, Themes and concepts*. London: Routledge.
- Coombe, H. (2013). To What Extent Does Police Occupational Culture Impact on the Social and Domestic Lives of Police Officers. *Plymouth Law and Criminal Justice Review*, 5, 229–247. Available at: <https://pearl.plymouth.ac.uk/handle/10026.1/8983>.
- Clark, J. P. (1965). Isolation of the police: A comparison of the British and American situations. *Journal of Criminal Law and Criminology*, 56(3), 307–319. Available at:

- <https://scholarlycommons.law.northwestern.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=5314&-context=jclc>.
- Garner, R. (2008). Police stress: Effects of criticism management training on health. *Applied Psychology in Criminal Justice*, 4(2), 244–259. Available at: https://valorfiles.blob.core.windows.net/documents/Clearinghouse/police_stress-effects_of_criticism_management_training_on_health.pdf?sv=2017-04-17&sr=b&sig=i8jX8HYnQtac4iVF-pA%2BfZtqAjPhVXiDSIm3YKqCsn4l%3D&se=2022-07-23T15%3A44%3A08Z&sp=r.
- Kappeler, V. E., Sluder, R. D., & Alpert, G. P. (1998). *Forces of deviance: Understanding the dark side of policing* (2nd ed.). Prospect Heights, IL: Waveland Press.
- Kesić, Z., Zekavica, R. (2019). *Police Subculture: the Reality of the Police Profession*. Beograd: University of Criminal Investigation and Police Studies. [In Serbian]
- Kešetović, Ž. (2002). *Sociology – Selected Texts for the Workers of the Department of Internal Affairs*. Beograd: Viša škola unutrašnjih poslova. [In Serbian]
- Loftus, B. (2010). Police occupational culture: classic themes, altered times. *Policing and Society*, 20(1), 1–20.
- Marier, C. J., Moule, R. K. (2019). Feeling Blue: Officer Perceptions of Public Antipathy Predict Police Occupational Norms. *American Journal of Criminal Justice*, 44, 836–857. doi.org/10.1007/s12103-018-9459-1.
- Milosavljević, B. (1997). *Police Science*. Beograd: Policijska akademija. [In Serbian]
- Paoline, E. A. (2003). Taking stock: Toward a richer understanding of police culture. *Journal of Criminal Justice*, 31(3), 199–214.
- Prenzler, T. (1997). Is there a Police Culture? *Australian Journal of Public Administration*, 56(4), 47–56. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8500.1997.tb02488.x>
- Skolnick, J., Fyfe, J. (1993). *Above the Law*. New York: The Free Press.
- Subošić, D., Krstić, S., Luknar, I. (2018). Police Subculture and Potential Stress Risks. Available at: https://www.researchgate.net/publication/326655445_POLICE_SUBCULTURE_AND_POTENTIAL_STRESS_RISKS
- Waddington, P. A. J. (1999). *Policing Citizens: Authority and Rights*. London: UCL Press.
- Van Reenen, P. (1997). Police integrity and police loyalty: The stalker dilemma. *Policing and Society*, 8, 1–45.
- Zekavica, R., Kesić, Z. (2012). Characteristics of police subculture and their impact on relation between the police, law and human rights. In: S. Mijalković (ed.) *Opposing modern organised crime and terrorism* (59–74). Beograd: Academy of Criminalistics and Police Studies. Available at: https://www.researchgate.net/publication/325424875_CHARACTERISTICS_OF_POLICE_SUBCULTURE_AND_THEIR_IMPACT_ON_RELATION_BETWEEN_THE_POLICE_LAW_AND_HUMAN_RIGHTS. [In Serbian]

ПРИЛОГ/ APPENDIX

Табела 1: Одговор грађана на питање: „Да ли имате пријатеља и/или рођака који је полицајац?“ / Table 1: The citizens' answer to the question: "Do you have friends and/or relatives who are police officers?"

← НАЗАД

← ВАСК

Грађани/Citizens	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	79	79.0	21	21.0

Табела 2: Одговор грађана на питање: „Да ли бисте могли да се дружите са неким ко је полицајац?“ (На ово питање одговарате само ако је Ваш одговор на претходно питање био „НЕ“) / Table 2: The citizens' answer to the question: "Could you socialize with someone who is a police officer?" (Answer this question only if you answered the previous question with "NO")

← НАЗАД

← ВАСК

Грађани/Citizens	Да/Yes		Не/No		Није одговорио/ла/ No answer	
	N	%	N	%	N	%
	18	18.0	3	3.0	79	79.0

Табела 3: Одговор грађана на питање: „Да ли ће чињеница да је у Вашем друштву особа која се дави полицајским пословима утицати на Ваше даље понашање, у смислу да ћеће водити рачуна како се понашате и шта говорите?“ / Table 3: The citizens' answer to the question: "Will the fact that a person in your company is a police officer affect your future behaviour in terms of taking care of how you act and what you say?"

← НАЗАД

← ВАСК

Грађани/Citizens	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	41	41.0	59	59.0

Табела 4: Одговор полицајских службеника на питање: „Да ли сте приметили да то што сте полицајац утиче на понашање људи из Ваше окружења?“ / Table 4: Police officers' answer to the question: "Have you noticed that your being a police officer affects the behaviour of the people in your environment?"⁵

← НАЗАД

← ВАСК

Policijski službenici/ Police officers	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	54	54.0	46	46.0

⁵ На пример: на прослави рођендана Вашег пријатеља, гост намерно покушава да Вас исмева причајући вицеове о полицајцима; остали гости нису опуштени током разговора у Вашем присуству; десила се непримерена ситуација, већина гостију је погледала у Вас, очекујући да Ви решите проблем и слично. / For example, at your friend's birthday party, a guest is deliberately trying to make fun of you telling jokes about police officers; other guests are not relaxed during the conversation in your presence; there has been an inappropriate situation, with most guests looking at you and expecting you to solve the problem etc.

Табела 5: Одговор полицајских службеника на питање: „Да ли се осећајте опуштеније у друштву (на прослави) својих колега него у друштву познаника и пријатеља који Вам нису колеге?“ / Table 5: Police officers' answer to the question: "Do you feel more relaxed in the company (at a celebration) of your co-workers than in the company of the acquaintances and friends who are not your co-workers?"

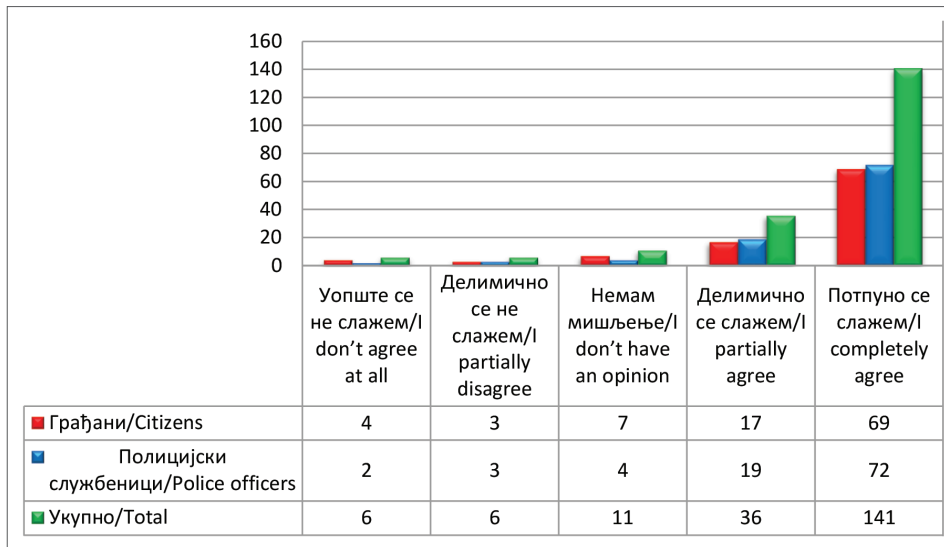
← НАЗАД

← BACK

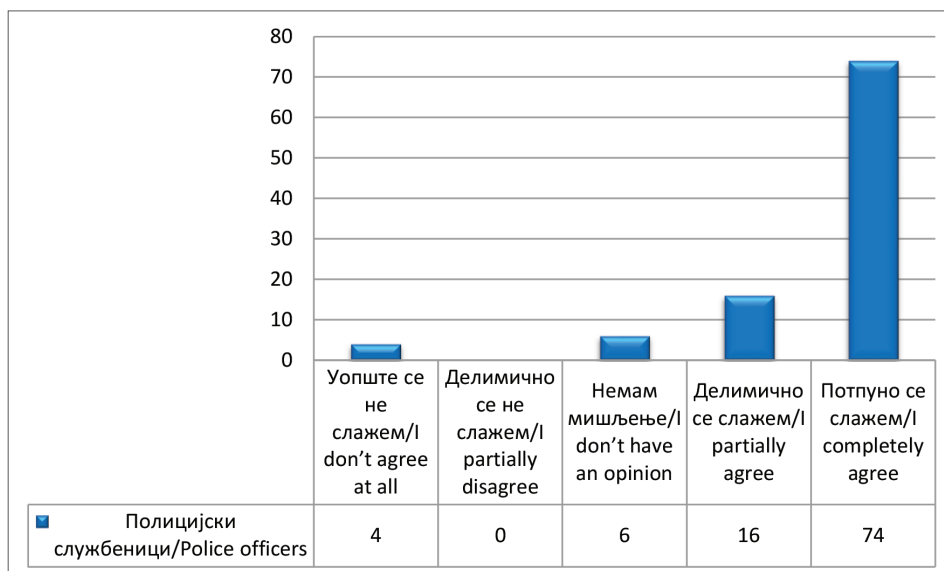
Policijski službenici/ Police officers	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	28	28.0	72	72.0

← НАЗАД

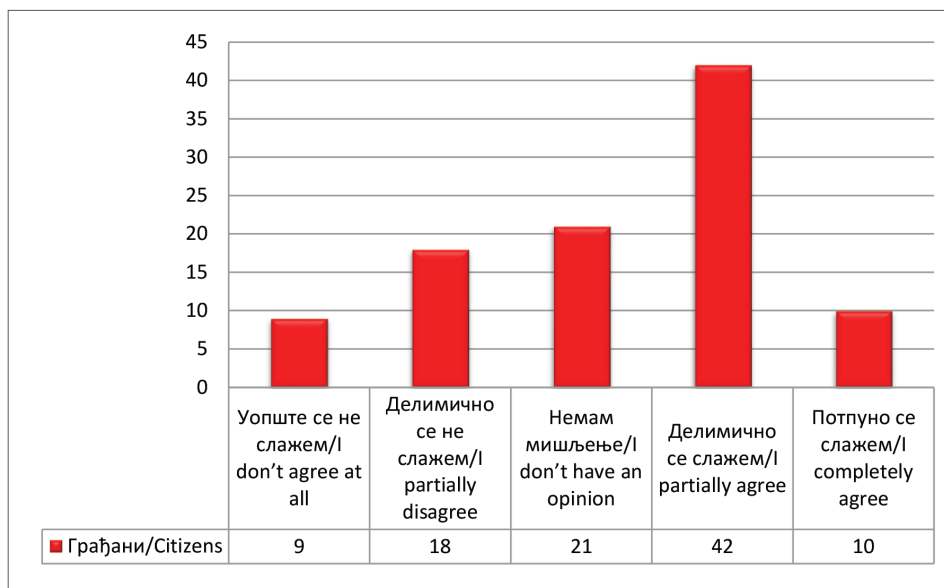
← BACK

Графикон 1: Ставови испитаника (грађана и полицјских службеника) о томе да полицајац увек треба да се понаша беспрекорно / Chart 1: The attitudes of the respondents (citizens and police officers) about whether a police officer should always behave perfectly

Графикон 2: Мишљење полицајаца о томе да грађани очекују од њих да се увек понашају беспрекорно / Chart 2: The police officers' opinion about citizens expecting them to always behave perfectly

Графикон 3: Мишљење грађана о томе да ли полицајци добро обављају свој посао / Chart 3: The citizens' opinion whether the police officers do their job well

Табела 6: Одговори грађана на питање: „Када Вас заустави полицаја (на пример: контролира у саобраћају, при чему Вам полицајац тражи на увид Вашу возачку дозволу итд.), а да при том сматрате да нисте прекршили закон, да ли ће у Вама буди нетрпељивости према полицаји?“ / Table 6: The citizens' answers to the question: “When a police officer stops you (for example, traffic control in which the police officer wants to see your driving license etc.) and you think you did not violate the law, does it make you intolerant towards the police?”

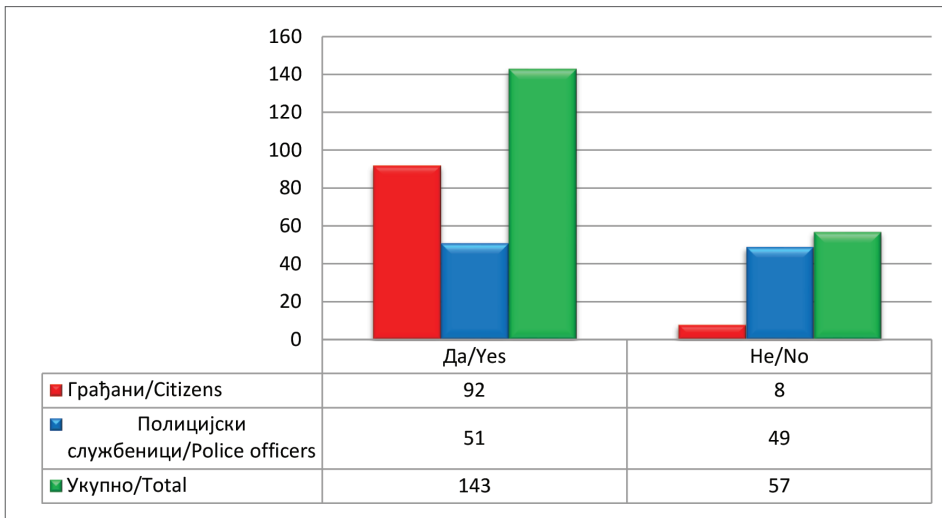
← НАЗАД

← ВАСК

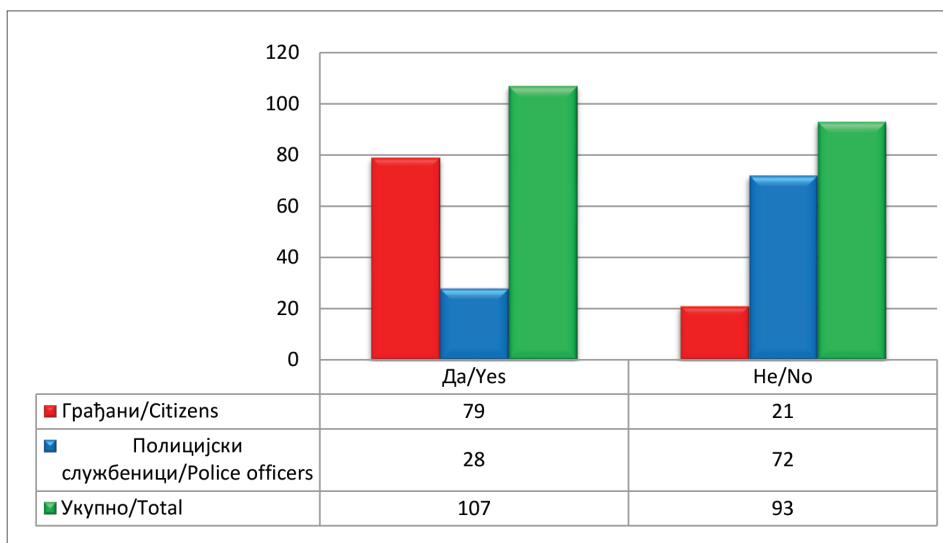
Грађани/Citizens	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	25	25.0	75	75.0

← НАЗАД

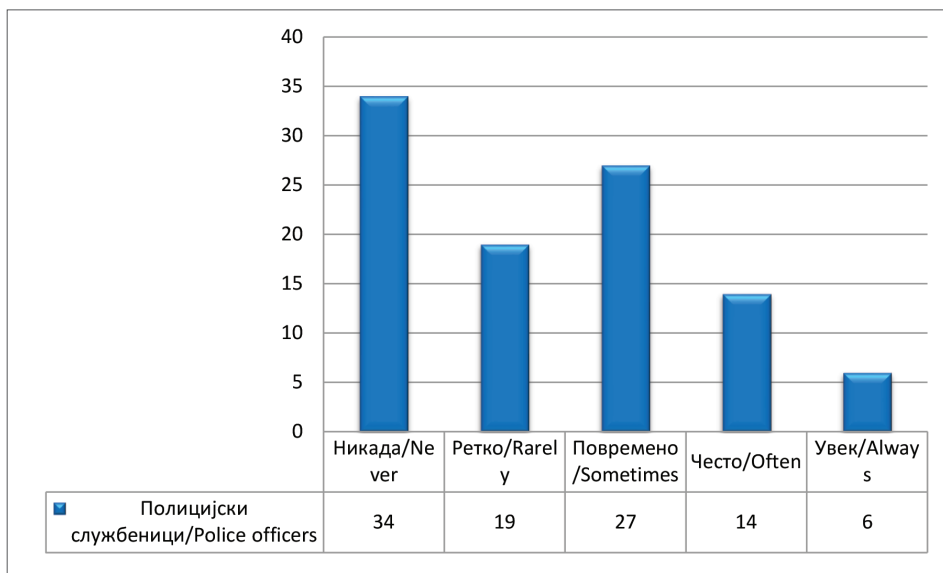
← ВАСК

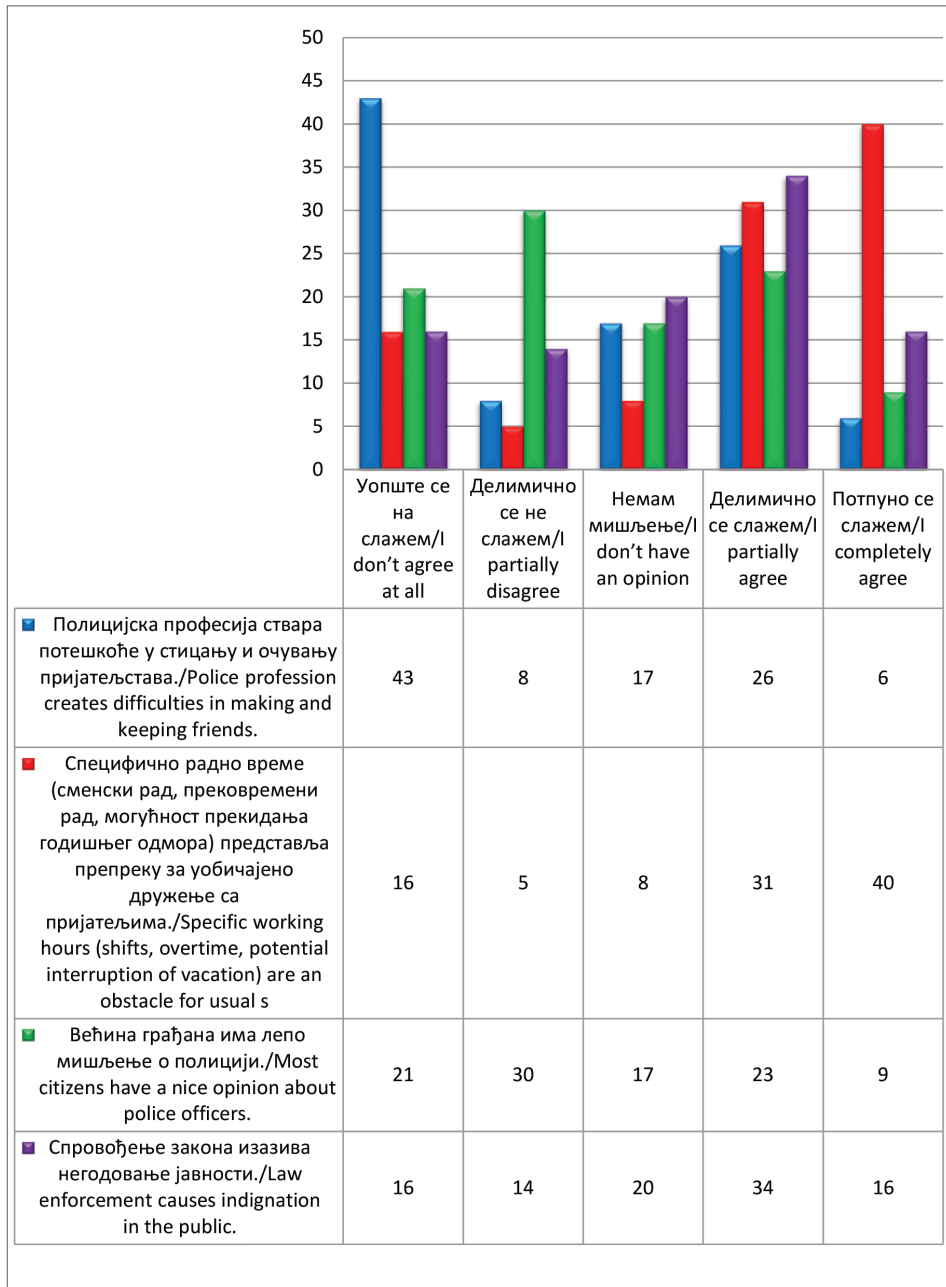
Графикон 4: Мишљење испитаника (грађана и полицијских службеника) о томе да ли полицајци прикривају ситније грешке својих колега / Graph 4: The opinion of the respondents (citizens and police officers) about whether police officers hide their co-workers' minor mistakes

Графикон 5: Мишљење испитаника (грађана и полицијских службеника) о томе да ли полицајци прикривају кршење закона од стране својих колега / Graph 5: The opinion of the respondents (citizens and police officers) about whether police officers hide the violation of the law by their co-workers

Графикон 6: Прикривање професионалног идентитета од стране полицијских службеника / Chart 6: Hiding the professional identity by police officers

Графикон 7: Ставови полицијских службеника о утицају полицијске професије на социјалну изолованост полицајаца / Chart 7: The police officers' attitudes about the influence of the police profession on police officers' social isolation

Табела 7: Одговор полицајских службеника на питање: „Према Вашем мишљењу, ко има бољу комуникацију са грађанима?“ / Table 7: The police officers' answer to the question “In your opinion, who has a better communication with citizens?”

Policijски службеници/ Police officers	Позорник/ Constables		Полицајац у ауто-патроли/ Police Officers in car patrol	
	N	%	N	%
	63	63.0	37	37.0

Табела 8: Одговор полицајских службеника на питање: „Да ли је полицајска обука утицала на Вас, у смислу да сте постали обазриви и сумњичави у односу и комуникацији са грађанима?“ / Table 8: The police officers' answer to the question: “Did the police training influence you in terms of your becoming cautious and suspicious regarding your communication with citizens?”

Policijски службеници/ Police officers	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	69	69.0	31	31.0

Табела 9: Одговор полицајских службеника на питање: „У случају да имате проблеме на послу, коме ћете се пре обратити за помоћ и подршку?“ / Table 9: The police officers' answer to the question: “In case you had problems at work, who would you first turn to for help and support?”

Policijски службеници/ Police officers	Колеги/A co-worker		Члану породице /A family member	
	N	%	N	%
	55	55.0	45	45.0

Табела 10: Одговор полицајских службеника на питање: „Да ли Ваш посао утиче на животи чланова Ваше породице?“ / Table 10: The police officers' answer to the question: “Does your job affect the lives of your family members?”⁶

Policijски службеници/ Police officers	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	58	58.0	42	42.0

Табела 11: Одговор полицајских службеника на питање: „Да ли сматрате да приправници треба да докажу да су вредни поверења старијих колега?“ / Table 11: The police officers' answer to the question: “Do you think that trainees should prove that they deserve their older co-workers' trust?”

Policijски службеници/ Police officers	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	80	80.0	20	20.0

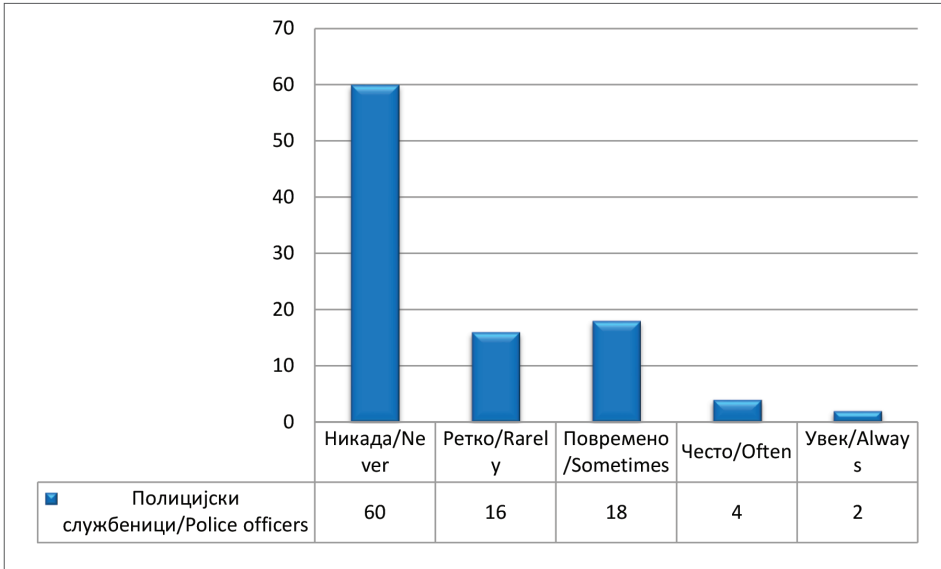
⁶ На пример: не проводите довољно времена са члановима Ваше породице; не присуствујете битним догађајима у Вашој породици и слично. / For example, you do not spend enough time with your family members; you are not present at important family events etc.

Табела 12: Одговор полицјских службеника на питање: „Да ли сте приметили да су поједине колеге игнорисане од стране остатака колегијива?“ / Table 12: The police officers' answer to the question: "Have you noticed that some co-workers have been ignored by the rest of the team?"

← НАЗАД

← BACK

Poliцијски службеници/ Police officers	Да/Yes		Не/No	
	N	%	N	%
	27	27	73	73

← НАЗАД

← BACK

Графикон 8: Одговор полицјских службеника на питање: „Да ли се осећате изоловано (отуђено) од грађана док обављате полицјски посао?“ / Chart 8: Police officers' answer to the question: "Do you feel isolated from citizens while doing the police job?"